

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 5 frt — kr
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 25 „

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin K. fia, Weidinger N., Rézbányay J., Böhm Manó, Engel Lajos kereskedésében és a fődohánytözsédében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal(Király utca 8. szám 1. emelet, hol mindenkor a legutáyoosabb árak szabhatnak Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilt-térben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Király-utca 8-dik s.ám 1-aó emelet.)

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 8 szám.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A közös hadsereg címe.

A közös hadsereg címében Ő Felsége a király elhatározásából változás állott be. A legfelsőbb királyi kézirat, mely Ő Felsége mint legfőbb hadúr ez elhatározását népeivel tudatja, a következő:

I.

Kedves gróf Kálnoky!

Azon elődeim által is követett szokásnak megfelelően, miszerint a monarchia haderejének elnevezése minden időben az uralkodó és legfőbb hadúr mindenkorai címéhez alkalmazkodott: indítatva éreztem magamat ezzel egyidejűleg kiadott parancsirat által, melyről önnek másolatot küldök, elrendelni, hogy hadseregem és haditengerészetem, azoknak részei, közegei és intézetei ezenül az eddigi helyett jövőre a „császári és királyi“ elnevezést vegyék fel és viseljék.

Ezen intézkedés, mely egyszersmind megfelel az 1867-ik évi idevonatkozó törvények által megállapított államjogi viszonyoknak, semmi módon nem csorbíthatja és nem érintheti a közös hadsereg és hadi tengerészet egységét és elválaszthatatlanságát úgy, mint azt a pragmatika sanctio alapelveire fektetett és azokból leszármaztatott 1867-iki törvények (a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és tartományokra nézve az 1867. december 21-iki törvény; Magyar-

országra nézve az 1867. XII. tveikk) elvileg és végérvényesen megállapították.

Megbízom önt, hogy ezen kéziratomat a két miniszterelnök tudomására hozza.

Kelt Bécsben, 1889. évi október 17-ikén.

Ferenc József, s. k.

Kálnoky, s. k.

Ezzel egyidejűleg Ő Felsége a közös hadügyminiszterhez a következő parancsiratot intézte:

II.

Mostantól fogva hadseregem és haditengerészetem, azoknak részei, közegei és intézetei az eddigi helyett a „császári és királyi“ elnevezést fogják felvenni és viselni.

Ennek megfelelőleg tegyen meg ön minden szükséges intézkedést.

Kelt Bécsben, 1889. évi október 17-ikén.

Ferenc József, s. k.

* *

Ő Felsége ezen legfelsőbb elhatározása a közös hadügyminiszter rendeletével a szolgálati irásbeli érintkezésnél azonnal életbe lépett. A hadsereg rendeleti lapjának vasárnapi száma már a „Verordnungsblatt für das k. und k. Heer“ címet viselte és viseli azóta folyton. Még a nyomtatványoknál is, melyek nagymennyiségben megvannak, az „császári“ szó a „császári királyi“ szavak közé beirandó. Az egyes hadtestparancsnokok azon utasítást kapták, hogy a hadsereg

épületein a feliratokat a legfelsőbb elhatározás értelmében igazítsák ki. Az összes felszerelésnél, a hol feliratok vannak, e cím-kiigazítás a hadügyminiszterium által rendeletileg megállapítandó egymásutánban fog bekövetkezni.

E legfelsőbb rendeletet és az annak folyamánként tett intézkedéseket lehetetlen a legnagyobb hazafiai örömmel nem vennünk tudomásul. Oly fejedelmi tény nyilvánul abban, mely egyaránt megüsztelő úgy a császári és apostoli királyi felségre, ki azt nagy szívében elhatározta, mint a magyar nemzetre, kinek jogaira való tekintetből és elismerésből e határozat hozatott. De midőn ezt elismerjük, nem szabad megfedkezünk a vezető magyar államférfior: Tisza Kálmán miniszterelnökről, kinek és ministertársainak nem a legkisebb dicsőségét képezi e legfelsőbb rendelet, mely a magyar közjog és alkotmány győzelmes előnyomlását, fejlődését és diadalát jelenti még azon a téren is, mely eddig bevehetetlennek látszó torlaszokkal volt a nemzet előtt elzárva. A király szavára azonban a bevehetetlennek látszó akadályok egy pillanat alatt eltűntek az utból. A törvény-tisztelet, mely a Felső nemes és nagy szívével betölti, érvényt szerzett nemzetünk igazainak és rányomván a törvénynek megfelelő bélyeget a közös hadsereg, kösziklánál szilárdabb talapzatot helyezett a kiegyezési törvények alá, melye-

A „PÉCS TÁRCÁJA.

Nyugta után dicsérd a napot.

— A „PÉCS“ eredeti taraja. —

Gyönyörű őszi reggelre ébredt E. városa. Könnyű ködlepél, a mindig erősebben előtörő nap sugara által legyőzve, ezer meg ezer gyöngyben ragyogott a késői rózsák, asztrák és cineák tarka kelyhein. Pompás látványt nyújtottak a körülvevő szőlőhegyek, amint még le nem szüretelt gyümölcsökkel kellemes ellentétben álltak a már rég learatott pusztá szántóföldekkel.

Egy kanyarodó utat követve, a szőlőhegyek aljában, gesztenyefákkal körülvett szep nyári lakot pillantunk meg, melynek terrassán két fiatal leány alakja köti le figyelmünket. Némán, egymást átkarolva ültek a kerti palon, mindkettő arcán mély szomorúság látszott. Végre a barátok közül az, ki e lakban itthon lenni látszott, a következő szavakkal szakította meg hallgatóságukat.

„Ma tehát utójára volnánk együtt“ s ezt mondván, nem tarthatá vissza szép fekete szemébe toluó könyeit.

— Honkám, te sírsz; mindaddig te voltál az erősebb, hánször folyamodtam hozzád, ha csüggedő lelkemnek vigasztalóra volt szüksége; és ma is a te meggyőző szavaidtól várok buzdí-

tást a jövőre, melyet talán elaptalanul, de éppen ma oly sötét színekben mutat képzelttem.

Kedvesem, neked nincs okod aggodalomra; ha valaki, úgy te boldog léssz; te megmaradsz egész életed át az a vígan csicsérgő kis madár, mely eddig voltál, az Isten mintha csak örömrre teremtett volna és én meggyőződésszerű hittel ragaszkodom a gondolathoz, mely szerint a te életed olyan derült leendő, mint a mai nap.

Tudod-e, szolt nagy barna szemű barát-nőjére függesztve a fiatalabb hogy nekem tetszik e kis babonáság: hozzuk összefüggésbe az én sorsomat a mai nappal. Eddigi éveim olyan felhőtlenek mint e reggel, melynél szebbet, pompásabbat Isten nem adhat. Lássuk: mint lesz tovább. Ezt mondván, reménylőt ragyogó arccal ölelte meg barát-nőjét s a jövő pillanatban már gyerekes jókedvvel futkosott a rózsafák között, aztán meg-megállva, egy-egy bucsupillantást vetett illatos kedvenceire.

— Nehéz lesz távoznom, szoltalt meg ismét és mégis alig várom az estét. Összejönnek ismerőseink, utójára kimulatom magam e kedves fészekben, hol olyan boldog voltam. Megígérték barátaink, hogy a vonathoz kísérnek és én erősen fogom magamat tartani, a világért sem sírok, míg az a tüzem szemű el nem visz, de aztán — — —

Ért-em, mi sül ki fejedben; ott lesz ma este az a valaki is, akin az én Irmám szivecskéje csülg, nemde eltaláltam?

Előtted nincsen titkom; igen, ő megígérte, hogy eljön, mert úgy mond, neki fontos beszélni valójá van velem. Szegény, vajon derültebb lesz-e, mint eddig? reményem: igen; hiszen már rég nem emlitette a két év előtt történtet; aztán olyan behatóan kérdezte a minap, mikor kissé szomorúan látott, ha vajon nem történt-e valami Ő tehát észrevett valamit, ő, ki már két éve úgy szólván semmivel sem törődött. Nem, semmi esetre sem fogja előhozni meghalt menyasszonyát. Hiszen ezzel szétépné szívemet, éppen midőn már-már boldognak képelem magamat. De nézd Honkám, mintha felhőt látúg az égen!

Könnyű ködpára, ép oly mulékony, mint a te tételődésaid.

E közben a nap egyre erősebben szórta meleg áldását a földre; gyenge szellő játszódkék a fák már ritkult lombjával. A kis verebek osztatlan jó kedvvel ugrándoztak a terrasse előtt, vig csicsérgés közt szedegetve a számukra elszórt kenyérhulladékokat.

Es most megyek, szolt Irma köpenyét hirtelen felkapva, e perctől, melyben töled bucsuzom, félttem leginkább.

Egy csók, egy ölelés, mind két részen visszafojtott könyek és a két barát-nő elvált szó nélkül, de annál többet mondott az a két szem pár, melynek nyelvét ők oly jól értették. —

Kövessük a távozót, ki mély gondolatokba merülve, búsan haladt a lejtőn lefelé.

ken a dynastia és nemzetünk sorsa nyugszik és egyuttal megaranyozá azon hazafiak emlékéit, kik nemzetök gyöngeségének tudatában, nemzetök sorsán aggodva és azt biztosítani akarva, a kiegyezési törvényeket megalkoták és a kiknek emlékéit az elvakult kortársak és a tegnapot ismerni nem akaró utódok sárral dobálják.

A legfelsőbb kézirat rövidségében is oly ékesen beszél és oly sokat mond, hogy bátran elhagyhatnánk minden commentárt; hirlapírói tisztünk azonban egyenesen kötelességünké teszi a fejtegetést.

Első sorban figyelmet kelt, hogy Ő Felsége e rendeletet saját iniciatívájából teszi. Ehhez mint legfőbb hadúrnak joga van és pedig annál inkább, mert nem intézményes reformról, hanem egy már előbb meghozott törvény keretében mozgó és határozmányainak megfelelő intézkedésről van szó. Egyébiránt bármely képzelt eljárás közül egyedül ez arathatott sikert és minden alkotmányos érületünk és gondolkodásunk mellett be kell vallanunk, hogy ily szellemben intézkedést a közös hadseregére sem a delegatio, sem az osztrák, sem a magyar törvényhozás tárgyalásaiból nem várhattunk és nem is várhatunk, hanem most és mindenkoron egyedül Ő Felségétől.

A legmagasabb királyi rendelet maga mondja, hogy ez intézkedés „megfelel az 1867-ik évi ide vonatkozó törvények által megállapított államjogi viszonyoknak.” E királyi vallomás — ha nem mondja is, de magában foglalja azon kijelentést, hogy a közös hadsereg eddigi címe nem felelt meg „az 1867-ik évi ide vonatkozó törvények által megállapított államjogi viszonyoknak.” Az öröm, melyet e nyílt és egyuttal burkolt vallomás okoz, némissa el a busongó érzést, mely a miatt szólal föl keblünkben, hogy miért kellett erre a nemzetnek 22 évig várnia. Örüljünk, hogy a türelem elég erős volt; végre is megtermé rózsáját és áldjuk a fel-séges kezét, mely hű népe türelmes fejére a rózsakoszorút felilleszté.

A legfelsőbb kézirat feltűnő hatá-

rozottsággal hangsúlyozza a hadsereg és hadi tengerészet egységét és alválaszthatlanságát. Oly pont ez, melyben a Felső minden értelmes magyar odaadó támogatására bizon számíthat. A közös hadsereg egysége, ez egységes közös hadseregnek a király által is alapelvül megjelölt pragmatica sanctio szerint fejlesztése, megerősítése, tökéletesítése első sorban magyar nemzeti érdek és mert épen ilyen mértékben a dynastia érdeke is: ez érdek-találkozás képezi a legszebb reménységűt nemzetünk jövőjében.

Ne csüggedjünk.

„Bizalom az ősi erényben!”

Feiler Mihály.

A függetlenségi pártkör bogarai.

Meg lesz mentve a haza! Irányi és Polonyi kitalálták, mi a baja ezen országnak és kitalálták azt is, hogy mi-helyt ezen bajtól megszabadítják, az országban a teljes boldogság korszaka be fog tűni. Nem fogunk adót fizetni, szűz dohányt fog színi minden hazafi és még az árvamegyei drótostót is sarkantus csizmát fog viselni. Semmi baj sem lesz többé! Minden jó lesz, csak kettőt kell a függetlenségi pártkör bogáreszméi közül teljesíteni; de ezeket okvetlenül kell, mert különben oda van Hunnia, oda van az ország becsülete, oda az ország boldogsága. Ha ezek nem teljesülnek, akkor Magyarország a zsarnok önkénye alatt nyögő rabszolganép sorsára jut, a mely reszketni kénytelen a Geszler kalap előtt és földre borulva imádni kénytelen szabadságrabló és jogtíró ellenségét, aki nem más, mint Fejérváry Géza honvédelmi miniszter. Tőle kell megszabadítani az országot, vád alá kell helyezni és a Bpesti Hirlapban e célból egész terjedelmében idézett törvény alapján elítélni. Ez az egyik bogár. És a manőverek alatt egyik-másik honvédparancsnok sátra előtt létező fekete-sárga jelvény eltávolítása a másik a hazát bol-dogítani hivatott bogár, a melyektől a

függetlenségi pártkör nézete szerint, a haza sorsa függ.

Az ember valóban nem tudja, mit kezdjen ilyen politikai áprilisi járással. Nevesse-e rajtok, vagy boszankodjék, vagy végül gondoljon egyet, gondoljon e pártvezérek legközelebbi mult szerepléseire és tekintse mostani eljárásukat is rendes foglalkozásukhoz méltó jelen-ségnek?

Mert valóban van nevetni való is a dologban, a mikor egy olyan tiszteletré méltó, az összes pártok becsülé-sében megőszült férfiú mint Irányi, a kinek az ország függetlensége iránti önzetlentül vallott idealizmusát mindenki odaadól tisztelettel fogadni kénytelen, mondom ha egy olyan férfi az őt körülvevő bohóc-politikusok dervisnótáitól elbódítottatni engedi magát és a bolondok táncát járók lármájában ő üti a nagy dobót. Ez nem hozzá méltó szerep! O maradjon Magyarország függetlenségé-nek köztünk élő, tehát tettekkel is arra törekvő komoly képviselője, a ki Poló-nyitól és consorteseitől olyan messze magasan áll, mint Themis a clienseket fogdosó fiskálistól. Neki nincs szüksége piacra, neki nincs szüksége lármára, ő benne magában megvan a politikai érték. Ne fokozza azt le olyan fogásokká váló elaprózásával, a mely fogások terén ő a piaci politikuskokkal sohasem fog versenyezhetni.

Van azonban a vád alá helyezési komédiában és a fekete-sárga jelvény honarulásig felújít lappalájában boszankodni való is elég.

Vajon az adófizető polgárok azért küldik képviselőket a törvényhozás termébe, hogy ott vád alá helyezési komédiákkal és jelvény-zászlók feletti vitatkozásokkal éljék fel az időt? Hát nincs ennél fontosabb teendő? Epen az a párt, mely hangos és öblös szónokai által kizárólagosan néppártnak nevezi magát, az által vél a sokszor legsötétebb színekben festett nép bajján segíteni, hogy jelvény-színek felett heti vitákat akar provokálni, még csak nem is egy év múlva azon időrabló szereplése után, melylyel majdnem egy fél-

Alig pár éve, hogy e városba jöttem — gondolkodék; milyen jól fogadtak, mindenki szeretett és kényeztetett; itt megtaláltam azt, ami után már oly rég sóvárogtam, megismerkedtem Ilonával és benne végre egy igaz, hű barátinra leltem. Mily sokáig gyanakodtam érzelmeinek őszinteségében, hány jelet adta önzet-lei szeretetének, míg én hittem barátságában. Szégyenlem e gyengeségemet és most, miután áldott jó és nemes lelkét máltatni tudom, na, mikor végre volt egy szív, mely engem és gyermekecs hóbortjaimat megértette, minden kívánságo-mat szívemből kiolvasta: na elhagyom őt és mindent, ami a kedves helyen számomra édes és drága. Itt boldog voltam, bár Dezső hosszantartó bánata olykor kemény próbára tette lelki erőmet és ha még tovább kell vala látnom szív-szakgató fájdalmát, úgy utóbb is lelkembe lo-pódzik a féltékenység férgje. Be irigylendő sors is, valakitől annyira és oly hiven szeretve lenni. Ha nem volna épen „ő” róla szó, bizonyára magam is fenségsnek találnám ez enyhíttetlen keserűséget. De hiába, őnző vagyok, mint minden gyarló teremtmény e földön. Ez ugyan hit-vány melegség, de a vízbefelő mohón kap egy szál deszka után.

Ilyen és hasonló gondolatok foglalkoztatták a fiatal leány elméjét, miközben elérte a várost. Az élénkebb utcákat elkerülve, nehogy ismerősre akadjon, gyorsabb léptekkel haladt előre, míg egy szöglet-ház előtt megállt.

Isten hozzád, te kedves ház, nem lépem át többé küszöbödöt; mit is keresnek már itt; e kifosztott otthonnak látása csak növelné szomorúságomat.

A közeli templom tornya dolet harangozott, m'ra Irma haladék nélkül Gyarmatiékhöz ment, hol anyjával az utolsó napot voltak töltendők.

— Itt vagy végre gyermekek, néniük már aggódott hosszas elmaradásodon. Nézd papa irt, bolnap reggel vár a vonatnál; ő már elfoglalta ottani állását és most már csak minket óhajt maga körül látni. Amint látom, kimerített a hosszú séta és bucsuzás. A meleg is egyre nő, szinte zivatartól lehetne tartani, ha nem biznám szeptember utolsó napjainak békés voltában.

Csak nem látsz felhőt anyám! és egy ug-rással az ablaknál termett a leány. Ma nem szabad esőnek jönni, nem, az nem is lehet, ilyen szép reggelre csillagos estét várhatunk, nemde anyácskám?

— Igen, bár nem értem aggodalmadat, egyébkor nem félt kis csibém egy felhőtől, aztán ma este vigan lesznék.

Irma miundenkor hajlott anyja biztató sza-vára, most is igyekezett jökevény lenni; játszott kis unokatestvéreivel, majd a kerthe ment, hogy ott utójára későn csokrot. Minden szál virágtól egy-egy édes mosolylyal bucsuzott, aztán mikor egy percre magában maradt, még egy firkésző tekintetet vetett az égre, mely még mindig tiszta volt, csupán néhány felhő mutatkozott a

láthatáron. Félre az aggodalommal, olyan szép esténk lesz ma, aminőt csak kívánhatunk.

Alkonyodott és még mindig kék volt az ég nagy része; csodálatos, hogy a levegő nem hűlt le az est beálltával. Könnyű nyugati szél játszódtott az utcák gázlángjaival. Gyarmatiék fogadó szobája egyre élénkebb lön a gyülekező vendégek által; a fiatalok társas játékok kíván-tak, a zálogkiváltást majd vacsora után eszköz- lendjünk, szölt Gellérti Dezső, kire a játékreu-dezés volt bízva. Eme hivatalával különös ellen-tében volt komoly arckifejezése. Kék szemét nyugtalanul jártatá körül a szobában, mint aki keres valakit. Végre megpillantá Irmát, azonnal hozzásietett s miután viziontlátásuk fölötti örö-mének kifejezést adott, a fiatal leány tanácsát kérte ki a játék-választáshoz.

Ma nem tudok indítványozni, legjobban szeretném, ha valaki énekelne, vagy zongoráznék. Anyira imádom a zenét és oly fájdalmasan nélkülözöm annak tudását. Kérjük fel Emma kis-asszonyt, ő oly szépen játszik és talán ma sem tagadja meg tőlünk ez élvezetet.

Mindnyájan helyeselték Irma óhaját és a felkért annál szivesebben engedett a közkíván-ságunk, a mennyben akadt a társaságban egy másik fiatal leány, ki késznek nyilatkozott éne-kelni. Gellérti Irma mellett foglalt helyet; a zongorán egy népdal a másikat követte, Dezső élénk érd-kíváccsal tudakolta, vajon melyik Irma kedves darabja?

évre megakadályozta a törvényhozás rendes működését? Vajon azt hiszi a függetlenségi pártkör, hogy az a jóra való magyar ember, a ki a közut sártergőben megakadt, köszönettel fog tartozni azon hazafiás bánatos, Polónyi könyzaporától kísért lendületes vitáért, melyet önkök a fekete-sárga jelvény miatt megindítani szándékoznak, ha általa ismét egy pár hónapra megakadályozzák az uttörvény létrejöttét?

Valóban önkök vagy tulságosan boldognak, vagy tulságosan együgyűnek tarthatják az országot, ha azt hiszik, hogy a katonai jelvények miatt a közvélemény támogatásával kísért új vitát provokálhatnak a parlamentben.

A magyar honvédségnek megvan a maga nemzeti háromszínű lobogója. Ezt senki sem bántja, ezt senki sem támadta és nem fogja soha támadhatni, míg az országnak magyar királya van. Ezt mindenki tudja, ezt mindenki érzi, mert erre a magyar király megesküszik. Ezen háromszínű magyar zászló alatt él, vezetettik békében és fog harcolni a magyar honvédség a háborúban.

A többi, tisztelt függetlenségi pártkör — szemfényvesztés. Hogy ha önkök ezt be nem látják, az valóban csak önkökre nézve baj, mert az ország munkát, gyümölcsöző munkát vár a törvényhozástól. És ha azt látja, hogy önkök és mindig csak önkök — kedves szövetséges társaikkal együtt — azok, akik a munkát akadályozzák, kemény feleletre fogja vonni önköket most és a történet adatai alapján még inkább a jövőben. És nem lehet tudni, hogy a feleletre vonás után milyen ítélet fog mondani. Ne éljenek tehát vissza azon bizalommal, a melylyel az ország a törvényhozási hivatásra iránt viseltetik. Ugyis tudják már előre, hogy vád alá helyezték — következmények nélküli — komédia marad. Nem volna e helyett jobb, ha önkök is az uralkodó párttal karöltve részt vennének azon komoly

munkában, mely a beterjesztett és feldolgozásra váró törvényjavaslatok elintézésével az ország sorsán javítani törekszik?

Próbálják meg és meglátják, hogy az ország hálás lesz érte, már csak azért is, mert minél inkább segítenek igazi bajain, annál közelebb hozzák azt a függetlenséghez.

Nem fekete-sárga jelvény miatti vád alá helyezési demonstrációk, hanem az igazi munka vezet az ország függetlenségéhez.

Az 1890. évi költségvetés.

II.

A dr. Wekerle pénzügyminiszter által beterjesztett költségvetés részleteire áttérve, mindekelőtt a törlesztési járadéknak a magyar budget bevételi részéből való kiküszöbölését emeljük ki. A különböző költségvetési javaslatokban, melyek húsz év óta a magyar törvényhozás elé terjesztettek, ez a tétel valóban igazi szűzenfolt vala. Egy állam, minő Magyarország, oly gazdag, oly istenáldotta lakossággal, mely évről-évre ni terhetek vesz vállaira, mert az állami érdekek úgy hívják, ne tudja másként fizetni adósságait mint új adósságokkal, melyek minden évben egy csekély, de örök terhet hagynak vissza a különbözeten, mely a járadékok beszerzési költségeiből ered! És még az években is kénytelen volt Magyarország megtérni attóljárt ezt a sárga zsinort, mikor nem amortizálható járadéka már az egész világpiacot meghódította, sőt még akkor is, mikor a konverzióval Magyarország a hitelre méltóság tekintetében a legelőkelőbb európai államok sorába lépett.

Hogy ezt a tételt, mely a magyar költségvetés képébe hypocritia, a magyar állam arcába hypocriticus vonást ázott bele, eltávolították, örök időre kiirtották, elavíthatlan érdeme marad Wekerlénak s az egész Tisza-kabinetnek.

A koronát pedig a pénzügyi orvoslás monumentális művére a kormány és genialis kincstárnoka az állami jóságok eladásának megszüntetésével fogja feltenni, mit exposéjában közeli kilátásba helyezett Wekerle. Jól tudjuk, hogy az a pénz, mely az állami birtokok eladásából befoly, teljesen új beszerzésekre és investitcióra fordítatik, e szerint tehát nem vagyoncsökkenés, hanem csupán változás történik az állam birtoktárgyaiban; de kötségtelenül valódi, becsületos bevételt már még sem képez a bir-

tok eladása ből befolyó pénz és ha az illető összeg szoliditásunk és becsületességünk dacára mégis a bevételnek közt figurál, mert az számviteileg máskép nem járja s mert egész Európában így költségvetésnek: ezen igazi magyarosan úgy fogunk segíteni, hogy nem adjuk el a jóságokat. E miatt nem jön zavarba pénzügyminiszterünk, mert oly szigorú s óvatos volt a bevételek előirányzásában, hogy az eredmények határozottan meg fogják haladni a praelimináris ez által már a legközelebbi költségvetésre e lehetővé teszik ezen kétes jellemű bevételek megszüntetését is.

Az 1890. évi költségvetéssel egyidejűleg a képviselőház elé terjesztett 1888. évi zárszámadások megáfordíthatatlanul igazolják Magyarországi adóképeségének állandó, spontán erősödését: bizonynyal igen okos, de talán egy kissé mégis túlzott óvatosság volt dr. Wekerle részéről, hogy az idej kedvezőtlen aratás miatt az adóbevétel növekedésétől egészen eltekintett; remélhetőleg már 1891-re egészen felesleges lesz ez a prudencia annyira, hogy akkor már lemondhat a pénzügyminiszter az államjóságok eladásáról, illetőleg az egész eladható birtokcomplexummal e gy nagy, az évi költségvetést nem érdekli operatívot vihet keresztül a nélkül, hogy hiányzanék neki az öt millió, melyet az idén még az államjóságok eladásából eredő bevételként állíthatott be a költségvetésbe, sőt kellett beállítania. Ehhez járul még a mondottakon kívül a pénzügyminiszternek ép oly praktikus, mint etikailag nagyrabecsülő az azon terve, mely szerint törvényesen felhatalmaztatni akarja magát, hogy az adóhátralékokat alaposan tisztázhassa, a behajthatlanokat leirathassa, a behajthatókat pedig erőlyesen be is hajthatassa; továbbá a dr. Wekerle által ugyancsak biztos kilátásba helyezett ama törvény, mely megadja neki a lehetőséget, hogy minden adóköteles tárgy tényleg adó alá is legyen vonva és a lakosság megadóztatásában nagyobb arányosság legyen elérve, mint eddigelő uralkodott.

Ez a két törvényes rendszabály ama két etikai nyereségnek kivül, melyet jelentenek, az állam bevételeit is lényegesen fogja emelni. A „Pester Correspondenz” az ádkívételnek becsületesen és arányosan mindenkit s mindent felőle szabályozásából befolyó többletet évenkénti öt millió forintnál többre teszi.

Végül azt sem szabad feledni, hogy a szesz és czukor az idén még kevésbé mutathatja meg adóbevételmezőségét; a jövő esztendőben azonban már igen valószínűleg olyan eredményeket fognak ezek is felmutatni, melyek 1891-re bátrabb előirányzatokra jogosítják fel a pénzügyminisztert.

A bevételek az államháztartás egyen-

„Kétszer is nyílt az agáca virága”
éneklé a leány a zongoránál.

Hirtelen pír futotta át Irma arcát; e dől ő már oly rég nem dalolta, hiszen utóbbi időben boldogan álmodott s ezen bús nótáról már el is feledkezett. Manynival kellemetlenebbül hatott ez ma rája épen a pillanatban, mikor Gellérti e kérdést felveté. És mennyi érzéssel énekli a leány:

„Még bánod még, visszasírsz még engemet,
De szívennek kétszer nyitni nem lehet.”

— Irma kisasszony ma úgy elgondolkodik, merre barangolnak gondolatai, miért oly csendes a kis madár? énekeljen kedved is, talán . . .

De Irma még mindig ott áll mozdulatlanul; miért kellett épen ma e nótát hallania; hogyan, ha utóbb ő reá illenék ama szöveg, ha még mindig élne Dezső szívében a megholt emléke — — —

Tessék vacsorálni!

A zene elhallgatott, mind az ebédlőbe mentek, általános jókedv uralkodott és senki sem vette észre Irma szótlanását. Szabad elki-sérnem a vonathoz? kérdés őt szomszédja, anyni mondani valóm van együttlétünk utolsó pillanatában. „Igen” volt a rövid válasz. Vacsora közben poharat emeltek a kedves távozókra, boldogságot, szerencsét kívánva jövő otthonukba. Aztán Gellérti koccintott Irma jöletére.

E közben 10-et ütött a nagy falóra és az általános vígságnak egyszerre vége szakadt. — Készüljünk gyermekek, sürgőtel Irnát édes anyja. Lőn nagy bucsuzás, a távozó fiatal leány mintegy gépiesen nyújtott kezeit az ottlőknek, aztán a társaság egy része is felkészült, mert

ígéretükhöz híven, el akarták kísérni a buszcsúkhöz.

„Jó lesz esőernyőket vinni, fenyegető felhők vannak az égen” kiáltott be a folyosóról Gyarmatiné.

Dezső Irnával ment, a többiek követték.

Kedves kisasszony, nem képzeli, mit vesztetek én az ön távozásával; kedveid mindenkor megértett engem, bánatomban hű vigasztalóm volt, (nem villámolt amott nyugaton?) mily erősen jön az eső szele! — — —) egészséges növeztet nem egyszer ráztak föl fásultságomból, kihez folyamodom ezután, ha ön elment? — Távolról mennydörgés moraja hallatszot, a szél erős porfellegét kavart föl, a denevérek gyors röptükkel szeltek a levegőt és egy pár nehéz esősepp hullt alá. Gellérti fölajánlá karját Irnának és így egy közös esőernyő alatt haladva folytattak utjukat. A fiatal leány arca egyre halványabb lett s némi erőlködéssel mondá, majd akad valaki, aki őnt nemcsak megvigasztalja, de hajbóll egészen ki fogja gyógyítani.

— Oh ez nem lehet, számomra nincs többé segítség —

E perczben éles csattanással vágott le a villám a közeli patak vizébe, az eső egyre sűrűbben hullott.

— S ez utolsó szava, tehát csakugyan nem volna több nő a világon, aki kedvedet boldoggá tehetné?

— Nincs, ő vele eltemettem mindenemet, szívemet és reményemet.

A vihar tombolt, egyik csattanás a második, harmadik követte, aztán pillanatnyi siri csend, mintha a természet maga is megijedt volna szörnyű munkájától.

— Engem többé senki sem fog oly igazán szeretni mint ő, kit egész életem át siratok.

Saját fölindulásától elfoglalva, Gellérti észre sem vette, mint reszketett a kis Irma karja az övéen. Ő, egy villámsapás e pillanatban jötelemény lett volna a fiatal leány szívének: és a föld nem nyílt meg előtte, hogy elnyelje, ő még mindig élt azok után, amiket az imént hallott?

Beérték a pályaházba, a vonat késétt és Irma kénytelen volt gázláng világánál még tovább is ott időzni, ott, hol a föld égett talpa alatt; nyugtalanul járt-kelt a váróteremben, míg végre megkondult a jelzőharang.

Az eső eközben felgyógyott és keleten kis derű mutatkozék, a fölkelő hold arányosan szegegyezé a felhők széleit, egyre világosabb lett, míg végre enyhé feny borítá az egész tájat.

Isten önökkel, hangzék, utazzanak szerencsésen, ne feledjék el jó barátaitak.

S mi történt aztán? A kis leány talán sirt, kesergett és halálra bántotta magát?

Ó dehogyan, az ő élete csakugyan olyan lett, mint ama emlékezetes nap volt. Elmúlt a vihar és lecsendesült az ő szívében is a szenvedély, erős lelke fontartotta őt bánatában és feljött az ő számára is a megnyugvás szende holdvilága. Sok idő mult el azóta s most már barátjéhez intézett leveleiben így szól: Emlékezz bucsuzásom napjára, jövendőlésem beteljesült, amennyiben azon nap hű előjátéka volt sorsomnak. Csupán a vigan csicsérgő kis madár szállt el örökre s helyét egy sűrű gerle váltotta fel. De jó az Isten és hatalmas az idő! . . .

Marguerite.

T A N Ú G Y.

Levél a szerkesztőhöz.

A németbolyi iskola ügyéről.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Eggedje meg, hogy a németbolyi községi iskolának felekezeti célbavett átváltoztatásához röviden hozzácsójljak.

A németbolyi r. kath. hitfelekezet, mely néhány lakos kivételével az összes községi lakosságot képezi, elhatározta, hogy felekezeti iskolát létesít.

Van-e ehez a felekezetnek joga? Kétségbe vonhatóan van!

Hogyan contempálta azonban a felekezet ez iskola létesítését? Ajánlatot tett a községnek, hogy megvásárolja tőle a községi iskola-épületet és átveszi az iskola fenntartási kötelezettségét. Volt-e ez ajánlatra a felekezetnek joga? Kétségbevonhatóan van!

És mit felelt a község, mint erkölcsi testület ez ajánlatra? Azt, hogy szótöbbséggel elhatározta, hogy eladja az iskola-épületet és átadja iskoláit a r. k. felekezetnek. Vagyis: Német Boly község lakosságának többsége, kik egytől egytől a r. k. hitfelekezethez tartoznak, elhatározták, hogy ők a 30,000 ft-os iskola-épületet és magát az iskolát, mint intézményt 4000 ft-ért örökre eladják a r. k. hitfelekezetnek azaz: eladják a r. k. maguknak.

Megtehetik-e ezt? Meg, ha abba a község valamennyi lakosa beleegyeznek, mert a községi iskola nemcsak a többség, hanem a község valamennyi lakosáé, valamennyi felekezeti és pedig nem a többséghez arányosul jog mértékben, hanem egyenlő joggal, miután a községi iskola kötelezeteihez és fenntartásához a község minden lakosa, tartozzék bármely felekezethez, egyenlő arányban járult és járul. Nagyon természetes tehát, hogy az elajánlóknak a más felekezeti lakosok nem egyeztek bele és az említett községi testület határozatot megfellebbezték, miután az elajánlóknak, vagy mondjuk eladás esetén ők nemcsak hogy meglévő iskolájuktól megfosztatnának, de egyszer-mindenkorra elűttenek gyermekeik iskoláztatásától: ha csak azokat a r. k. felekezeti iskolába nem küldnék, a mi, ismervé a felekezeti érzékenységet, nem igen várható és híhető.

A községi iskola átadásába tehát az összes községi lakosság — kik azt fűntartják — nem egyezvén bele, annak eladására a községnek joga nem volt és nincs is, más oldalról pedig a községnek kötelezettsége, melyet a községi iskola létesítésekkel vállalt magára, nem máról holnapra szól, hanem örökös. E kötelezettség alól, melyet a község, mint ilyen, a kebelében élő hitfelekezetekkel és az állammal szemben magára vállalt, soha ki nem bújhat, bármit sugdosson is a felekezeti szellem, mely számszerű többségében elbizva magát, a ridég önzés szavait követve a kisebbséget vagyonában, jogaiban és szellemi kincseiben megkárosítani törekszik.

Szomorú dolog, hogy a megyei közgyűlés e törekvése szemtől huyt. Azok, kik az iskola elfelekezetiését helyeselték, megdöntötték-e, hogy mily sors vár a kisebbségben levő más felekezetűek gyermekeire?

És megdöntötték-e, hogy ha a németbolyi példa követőkre találna, ennek mily ádáz következményei lennének? A kisebbségek mindenütt opponálni fognak, a vizslaykodás legmegrösebb, mert felekezeti dühtől duzzadó magjai elhíntenek az eddig békén élő polgárság között és mindez miért? Csak azért, hogy az iskola ne községi, hanem felekezeti legyen és mert a megyei közgyűlésnek tetszett a kérdésben oly könnyedséggel határozni, mely valóban nemcsak bűmulatot kelthet, hanem megérdemli az elítél-tést, megérdemli hogy a kormány által mint jogtalan és méltánytalan, elvetessék.

Annál is inkább hiszem pedig ezt, mert ha Baranyavérmege közgyűlése beleegyezett is, a magyar kormány nem egyezhetik bele, hogy a népoktatásügy visszafejljen feljődjék.

Jól tudom ugyan, hogy felekezeti iskola is lehet kitanuló, községi iskola is lehet rossz, de föltétlenül áll az, hogy a felekezeti iskola alantabb fokon áll, mint a községi iskola épen szervezeténél, beosztásánál, irányításánál és ellenőrzésénél fogva. Népoktatásügyünk pedig nem hanyatlani, hanem fejlődni kell és ezt a fejlődést nem gátolni, hanem elősegíteni szent hivatása

sulyát soha többé nem fogják zavarni; csak a kiadások se zavarják azt!

Az 1890. évi költségvetési előirányzat bevételi, valamint kiadási rovatainak colossális szám szerkezeténél még fényesebb, szép jövőt, sőt teljes biztonságot keltőbb az a közgazdasági program, melyet pénzügyi politikájával szoros összeköttetésben, sőt annak integráló alkotórésze gyanánt nyújtott dr. Wekerle Sándor örvevde figyelő hallgatóságának.

Oly könnyű lett volna a miniszternek, és senki sem vehette volna tőle zokon, ha támaszkodva az 1888-iki zárszámadásokra, amelyeknek eredményei a bevételi rovatra vonatkozólag az akkori költségvetési előirányzatot milliókkal meghaladták, csekély hiány helyett egy impozáns fölösleget állított volna be az 1890-iki előirányzatba. Nem tette mindenképp az ideai győngye aratására való tekintettel, melynek rontó hatását csak kis részben enyhítte a javult gabonádrák. Wekerle azt akarja, hogy az ő előirányzata realis, ha az 1890. évi eredmények meglepetéseket szűnnek, úgy kellemes, öröndes meglepetések legyenek azok. A kulturális, valamint gazdaság, s különösen ipari téren szándékolt folytonos továbbfejlesztésnek általa kifejlesztett gazdasági programja folyton alkalmas ad a kormányának, hogy az esetleges fölöslegeket ne kelljen hasznaltalanul hevertetni, hanem azonnal gyümölcsösztetni lehessen. A Vaskapu szabályozása, igazságszolgáltatásunk és közigazgatásunk intenzív reformjának megkezdése még az 1890-iki költségvetési év folyamán fogják igénybe venni az állampénztárakat. Wekerle ezen szükségletek fedezésére nem kér külön hitelt, hanem csak felhatalmazást, hogy azokat a meglévő állampénztári készletből fedezhesse. E készlet há. Istennek igen egészséges állapotban van, míg a legközelebb esedékes szelvények beváltása után is harminc millióra rug, tehát nem nehéz feltelni róla, hogy esetleg kifizeti a 3—4 millió reformköltségeket; de bizonyítva még kellemesebb lesz a pénzügyminiszternek s az országának, ha ezt a 3—4 milliót fedezni lehet: ama fölöslegről, melyet a bevételek 1890-ben a pénzügyminiszter által előirányzott összegben felül fognak nyújtani.

Felülte fontos és lényeges az a mozzanat, melyet Wekerle is úgy emelt ki, mint pénzügyi programjának jellemzőjét, t. i. az a mozzanat, hogy a reformkidások már magukban rejtik fejedeztetik, a mennyiben megtermékenyítik az egész államtalajt, azt gazdagabbá, jövedelmezőbbé teszik. Az exakt közigazgatás, a gyors és jó igazságszolgáltatás, az emelkedett erkölcsi öntudat, a magasabb általános tudás, az élénk forgalom, a védett és istápoltt ipar, ezek együtt dűsan kamatozó investitciókat képeznek s minél többet adunk ki rájuk, annál többet jövedelmeznek.

Óvatosság a kiadásokban még mindig köteleességünk és Wekerle ismételtén és a legsürgetőbb-n figyelmeztetett exposságban annak szakadatlan szemelőtt tartására; különösen a képviselő uraknak fog kelleni lemondani arról, hogy a locális hazafisági oltárai számára különleges követelményekkel rontásák meg a költ-ségvetés mérlegét. De a koplalási rendszernek, melyet kényszerűségről, mint valami gyógy módott a la Lindewiese, kellett az utolsó évek alatt követnünk, immár vége van, reméljük: örökre!

Nincs többé szükségünk arra, hogy ama segélyezések körül, melyeket az állam egyes válláfelekezeti-eknek engedélyez, néhány ezer forint miatt alkudozzunk.

Az iskolakra nagyobb összegeket fordíthatunk s még tehetjük magunkban, hogy ez összegeket évről évre emeljük.

Kereskedelmiügyi miniszterünkba Baross-sal új szellem és mily jó volt be se szellemre nem rakna: békókat, s földművelésügyünkre Szapáry Gyula kinevezésével új korszak, a nagy alkotások, gyümölcsöző, teremtő tettek korszaka kezdődött.

Valami pogányul sok pénzünk nincs és tovább is óvatossáknak s takarékosáknak kell lennünk; de mindenre, a mi illik és hasznos, a bölcs, lassu, de folytonos előrehaladás politikájának megfelel, megvan a szükséges pénzünk s lesz ezután is, ha a sors megkímél bennünket háborútól s egyéb catastrophától.

Ez Wekerle pénzügyi politikája, a Tiszacabiet nagy, általános állampolitikájának keretében.

kell, hogy legyen nemcsak Baranyavérmege közgyűlésének, hanem minden polgárnak, ha az mindjárt a felekezeti rováására történék is, a miről különben épen ez esetben szó sem lehet, mert a községi iskolában minden felekezet egyenlő tekintetben részesülvén, felekezeti sérelem elő nem fordulhat, a felekezetek jogai törvényenl védetnek és így a községi iskola beszüntetésére sem ok, sem szükség nem forog lent.

Létesítsenek a németbolyi r. k. hivek, vagy azok egy része új felekezeti iskolát, ha tetszik, de a régi községi iskola hagyassék játékon kívül. Az iskola nem arra való, hogy experimentum tárgyává tétessék. Paedagogus.

— Pécs város küldöttsége a kormány tagjainál. A királyi t. bla ügyében Budapestre menő küldöttség eszméje a polgárságnál oly nagy visszhangra talált, a kibontott zászló alá annyian sorakoztak, hogy a küldöttségre a „monstre-deputatio” nevet bátran alkalmazhatjuk, annyival is inkább, mert a polgárok pártkülönbség nélkül jelentkeztek, bebizonyítva ezáltal is, hogy akkor, midőn a város érdeke forog szóban, polgárságunk színe-java mindig föl tud emelkedni azon álláspontra, melyről egyedül intézhető a közügyek sikerrel: a pártatlanság álláspontjára.

Az indulás Pécsről szerdán délelben és részben este történt, a talákozás pedig csütörtök reggel 9 órakor a „Vadászkürt” helyiségben, a pécsiek e méltán kedvelt budapesti otthonában. Ott voltak: Kardoss Kálmán főispán, Aidinger János polgármester, Majorossy Imre főjegyző, Fekete Mihály tiszti főjegyző, Krasznay Mihály kir. tanácsos, Rath Mátyas kamarai elnök, Littke József gyáros, Förster Béla, Szautter Gusztáv, Szuly János, Grünhut Ignác, Malletter Rudolf, Bolgár Kálmán, Fischer Ferenc, Csizs János, Krasznay Jenő, Toldy Béla, Stern Károly ügyvédek, Kohárits Károly, Schwartz József orvosok, dr. Bors Emil jogtanár, Dischka Győző reáliskolai igazgató, Kindl József segélyző-egyleti igazgató, Koch Ferenc, Weidinger Antal, Pap József, Ratkovich Ferenc Nagy Gadó József, Lauber Rezső, Kovácsits József, Keresztes Imre, Málherr Alajos, Krausz Simon, Engeszer Mihály, Tiefenbacher Nándor, Bedő Imre bizottsági tagok dr. Ziráy Károly iparkamrai titkár, Lankai Lajos és Feiler Mihály hírlapírók. Igen szép számmal volt képviselve a clerus: ott voltak: Troll Ferenc és dr. Szeredy József kanonokok, Mendlik Agost apát plébános és Károly Ignác esperes plébános, mi a küldöttségi tagokat igen megörvendezteté, hát még azon értesülés, hogy dr. Dulánszky Nándor megyéspüspök is csatlakozni fog a küldöttséghez. A megyei értelmiséget képviselték: Német Lipót, Gállos Ede ügyvédek, Otoeska Géza bíró, Brázy Kálmán földbírtokos, Fischer József és Czupy Ede jegyzők. Országgyűlési képviselőink közül ott voltak: Perczel Miklós, Simonffy János, Nagy Ferenc, Czizer Akos, kikhez dr. Antal Gyula egyetemi tanár, Kissfaludy Imre és Pileh Antal kuriai bírók is csatlakozván, d. u. 1 óra-kor fényes banketre gyűltek össze a „Vadászkürt” szálló kistermében.

A lakoma igen emelkedett szellemben ment végbe. Az első pohárköszöntőt T r o l l F e r e n c prelaulus mondotta a főispánra, K a r d o s Kálmán főispán dr. Dulánszky Nándorra nem mint egyháznagyra, hanem a Pécs város polgárával együtt örül, együtt szenvedő közseretőben és köztisztelőben álló polgárra, ki nem tekintve magas rangjára, beáll a polgárok sorába és azokkal együtt halad. A szép köszöntő lelkes éljenzéssel fogadtatott. — Förster Béla Perczel Miklóst, városunk országgyűlési képviselőjét élteté, mire Perczel Miklós nagyhatalús beszélésben válaszolt, megemlítve, hogy programbeszédében tett ígértét, mely szerint csak meggyőződését fogja követni, be fogja váltani. Nem keressen — mondá — senki kedvét, de senki haragját sem félem; várni való sincs már semmi, csak egy él bennem: a költelenségérzet. Ezután áttérve a főispánságtól való fölmentésére, kijelenté, hogy már akkor sem hitte, hogy utána betöltetlen ür marad. Öhajtottam — ugymond — hogy utódom ne csak betöltse helyemet, de ifju erejénél fogva sokkal sikeresebben vezesse az ügyeket. É: várakozását az eddigi eredmény fényesen igazolta. Az új főispán becsületesen teljesíti kötelezéseit minden irányban és mindent elkövet a város és megye

érdekeiért. Az ő sikereit, az őt körülvevő közszeretetet nem irigyli, csak kívánja: adjon az Isten utódának erőt, egészséget, hogy a sympathiát még fokozottabban megérdemlje.

E nagy tetszéssel fogadott pohárköszöntő után újra Perczel Miklós szólott. Önméltó fejezte ki hogy ez alkalommal minden pártot egyesítve lát it a legjobb viszonyban s szükségét hangsúlyozva annak, hogy a közelet nehézségei ne vitessenek át a magán életbe, a polgármestert illető (ki az administracio minden csinját-binyát oly alaposan érti) és az ő nevében az egész várost. A idinger János polgármester Baranyavármegye jelenlevő országgyűlési képviselőit általán kik Pécs város ügyei iránt oly élénk érdeklődést tanúsítottak, mire Simonffy János országgyűlési képviselő válaszolt, hogy a mit tettek, kötelességéből teszik és az nem érdemlő köszönetet. Ezután Aidinger polgármester Kissfaludy és Pilech táblai bírókat köszöntő föl, Grünhut Ignác Szilágyi Dezső igazságügyminisztert Mendlik Agost apát plebános a pécsi nőket, kik oly jó polgárokat nevelnek, Perczel Miklós a küldöttség fíradásainak sikerére örüti poharát, Ráth Mátyás a polgárok közötti összetartásra, mire a lakoma véget ért és a küldöttség kocsiakra szállt, hogy tisztelegjen a minster elnöknek.

Tisza Kálmán minsterelnök d. u. 4 órákor fogadta a küldöttséget. Élén dr Dulácsky Nándor megyés püspökkel és a főispánnal. Az elfogadó terembe lépő minsterelnököt a küldöttség zajos éljennel fogadta, melynek lecsillapulta után a főispán megtartá üdvözlő beszédét, melyben hivatkozással arra, hogy aránylag rövid idő alatt második ízben járul eljé és a böles vezetése alatt működő kormányhoz Pécs sz. kir. városa, esetenként városunk missióját a multban és a jelenben; kiemelte, hogy Szt. István király óta minden időben mily központi intézményekkel látattatott el városunk, hangsúlyozva, hogy nem anvagi érdekek vezetnek bennünket, midőn az új központi hivatalt kérjük, hanem első sorban erkölcsi okok, hogy annak birtokában reánk háruló nagy feladatainknak annál jobban megfírelhessünk, kérte a minsterelnököt, hogy városunk e kívánsgát, mely egy multunknál, mint jelenünknel fogva jogos és okadatolt, a döntés nagy pillanatában kegyesen tekintetbe venni méltóztatsság.

A szépen okadatolt és benső melegséggel, nagy tapintattal elmondott beszédre a minsterelnök, kit az idő azon pár hónap óta is, mióta láttuk, nagyon megviselt, következőlag válaszolt: Természetesen találom városunk iparkodását, de önök is természetesen találhatják, hogy ily fontos ügyben, mely országos szempontok szerint intézendő, pozitív felelet nem ad atok. Ismétlem: nagyon természetesen találom az önök törekvését és helyeslem is; ami pedig városuk és vidékük fontosságát illeti, a z jól ismerem.

Ezután a minsterelnök kezét fogva a megyés püspökkel, kit szívélyesen üdvözölt és Perczel Miklóssal a küldöttség minden egyes tagja nevében Kardos Kálmán főispánnal, visszavonult dolgozó szobájába, a küldöttség pedig Szilágyi Dezső igazságügyministerhez hajtatott ki körükben megjelenéven, lelkes éljennel fogadtatott. A főispán hosszabb üdvözlő beszédében a törvényhatóság bizalmát fejezte ki a minster iránt és tolmácsolá azon nagy várakozást, melylyel az egész ország reform-munkálatai iránt viseltetik. Majd városunk fontos központi helyzetét és jelentőségét esetenként, büszkén mutatott azon hatásra, melyet városunk nemcsak saját szűk körében, hanem az ország határain túl is gyakorolt és felsorolva a város központi intézményeit és hangsúlyozva a város áldozatkészsgét, kéri a minster, hogy a királyi táblák elhelyezésénél ne feledkezék meg Pécsről, és legyen pártfogásába bennünket, hogy missiónkban Magyarország e végpontján annál hatékonyabban megfelelhessünk

Az igazságügyminister hosszabb válaszában megköszönte a város bizalmát, mely, mint mondá, nagyobb mértékben jut osztályrészéül, mint ő azt igényelheti és kijelenté, hogy kötelességének tartja e bizalomnak rövid idő alatt megfelelni még pedig nem szavakkal, hanem tettekkel. Ami a város kérelmét illeti, ugymond, nyíltan kimondja, hogy ezen kérelemre Pécs városának jogcime van. E kérdés eldöntésénél első sorban országos érdekeknek kell

dönteni és a kormány ezek és nem a lokális érdekek után indulhat, a város azonban igen helyesen cselekszik, ha lokális érdekeit el nem hagyolva, az az országos érdekekkel összhangba iparkodik hozni és ha e törekvés mellett áldozatkészsgével, bőkezűséggel — mint jelezte — szándékszik a kormány közjóra irányuló terveit előmozdítani; nemcsak a kormánynak segít, hanem a saját ügyét is mintegy biztosítja.

Ezután a minster a megyés püspökkel és a küldöttség minden egyes tagjával kezelt fogván, a fogadtatás véget ért s a küldöttség még Teleszky és Czorda igazságügyi államtitkároknál tisztelegvén és azok jóakarátát kikérve, a küldöttség haza hajatott, egy része még az éjjel haza utazván Pécsre, a nagyobb rész azonban még főmáradván Budapestben, hol pénteken d. e. Wekerle pénzügyminiszternél tisztelegtet a s. és vámbívatalt ügyében.

A küldöttség végzett munkájára megelégedéssel tekinthet vissza.

HIREK.

Mai számunk tanügyi melléklapja nyomdai okokból elmaradt, mit jövőre pótolunk.

Képviselői beszámoló. Perczel Miklós városunk országgyűlési képviselője november 2-ik vasárnapján szándékozik nálunk beszámolóját tartani. Ez alkalommal parlamenti életünk e veterán bajnoká nyilatkozni fog az országos pártviszonyokról, melyekkel nincs megelégedve. Az érdekes beszámoló elé méltán nézünk nagy várakozással.

Tiszjuitási értekezlet. A közelgő megyei tisztjuitási előkészítésére a főispán a megyei közélet notabilitásait november 5-ére értekezletre hívta össze.

Hymen. Rudich Károly november 5-ikén vezeti oltárhoz Budapestben Glass Henrik helybeli bizománya leányát: Ika k. a. t. — Láng József Gyimotról eljegyezte Klingnerberg Izák pécsi ír. igazgató tanító leányát: Sarolta k. a. t. — Hoffmann Sándor pósta és távrida igazgatósági főügyelő esőtörtökön vezette oltárhoz Arouffy József városi pénztáros leányát: Anna k. a. t. Fogadja az új pár a nagyszámu ismerősök és jóbarátok szerenese-kívánataival együtt a miénket is! — Levandowsky Antal 52 ik gy. ezrelbeli főhadnagy eljegyezte Schirmer József ezredorvos leányát: Mathild k. a. t. — Amberger Béla mohácsi r. k. néptanító nőülvette Hajmüller József lipovicei tanító leányát: Magda k. a. t. — Dr. Hodossy Géza szegszárdi vizsgálóbíró nőülvette dr. Sass István. Tolnamegye tiszti főorvosának unoka ühgt; Sass Mathild k. a. t. Halasról. — Révész Bernát kaposvári kereskedő f. h. 29 ikén vezeti oltárhoz Freund k. a. t. Mohácsoson. — Braun Antal honvéd főhadnagy szombaton vezette oltárhoz Pécssett Miller Amelie k. a. t.

Az egyházmegyéből. Capáry János káplán D-Szekesőrlő Paksa, Gosztonyi Jenő vasszlói administrator Duna-Szekesőre, Hofmeister Ferenc Biánból Válpóra, Erdős Károly Szajkáról Baánba küldetett káplán.

A „Magyar Theszpisz” cím alatt nálunk föllépni bátorkodott Polgár Gyula-féle színtársulat kedden fejezte be előadásait a színházban. Az izetlenkedéseket kerülni óhajta, röviden csak annyit, hogy a társulat (!) minden kritikán alól állt és valóban esodáljuk, hogy egy Solymossy Elek hogy állhatott közök. Az igazgató úr jónk látta, hogy a hírlapi erős kritikára ellennyilatkozzék a színpalon. Igazán Bugacra való föllégsa ez a színelgazgatói kötelmeknek. Hál! Istennek, hogy tülestenk e szegyenletes előadásokon. Reméljük, hogy a „Magyar Theszpisz” ezuttal előszíri és utóljára játszott (?) városunkban.

Tulicálták a várost. Az italmérisi adó bérösszegére, mint írta, a város mezegezett a pénzügyigazgatósággal 49,300 frtban. Mint értesülünk, valaki közvetlen a pénzügyministerhez fordult és följajlott 57000 frt évi bérösszeget. Hir szerint a pénzügyminister a várossal kötött egyezséget csak oly feltétel mellett hajandó helyben hagyni, ha a város a 49300 frt bér helyett hajandó 57000 frtot fizetni. A város mit tehet mást? A végső esetben kénytelen megfizetni az 57000 frtot, csakbony bérük kezébe ne kerüljön a regalé. — Még jó, hogy 80—90,000 frtot nem ajánlott föl az a derék, becületlen ember. Vagy ez az „ember” nem is létezik és az egész csak „fiscalis fogás” a bér fölemelésére?

Humorisztikus fölolvasás H a k s c h Lajos hírlapíró f. é. november hó 3-án (vasárnap) a négyleti helyiség nagy termében, jtkönyv cölra humorisztikus fölolvasó- és előadó-estélyt rendez. A fölolvasásnak tárgyát a hírlapíró élet mulattató epizódjai képezik. Ezzel kapcsolatban több tréffás apró-ágot (monologokat, humoros rajzokat és költeményeket recitatio modorban ad elő, részint hírneves íróktól, részint saját irataiból. Az érdekes műsor a következő: 1. Hogyan készül az újság Csantavér Ujvárososon. Humoros fölolvasás a hírlapíró életből Irta Haksch Lajos. 2. „Az udvarias ember.” Tréffás monolog (Irta Prad-Is. Franciából fordította Sziklay János.) 3. Apróságok. Petőfi humoros költeményeiből válogatva (Recitatio.) 4. „Szeretem a nőket.” Vig monolog. (Irta Georges Lorin. Fordította Szentpéteri.) 5. „A koszos” és „Ő be van esipva” Humoreszk-k. (Irta Haksch Lajos.) 6. „Desperát ur.” Tréffás monolog. (Jules de Marthold után írta Gabányi.) Helyárak: ülőhelyek az I—V. sorban 1 frt, a VI—X. sorban 80 kr., az azon túl lévő sorokban 50 kr., állóhely 30 kr.

Afriai hittérítő Pécssett. Zimmermann István hazánkba, ki mint hittérítő Afrikában a Zambezi vidékén működött a ker. anyaszentegyház terjesztésén Tóll Ferenc pápai praelatus meghívására városunkba érkezett és itt vasárnap d. e. 10 órákor a lyceum-templomban, d. u. 5 órákor pedig a belvárosi templomban fog hitssonoklatot tartani Nagyon valószínű, hogy páter Z. épen úgy mint a legutóbb nálunk járt kínai hittérítő: Úrge Ignác az a négyzet helyiségében fölolvasást fog tartani — belépti díj mellett. E fölolvasás időjáról és módozatairól falragaszok fozzák a nagy közönséget értesíteni. A hitssonoklatok idején a templomokban alamizna-gyűjtés lesz.

A pécsi jogacademia polgársága az akademián „olvasókör” javára 1889. november hó 23-án a „Hattyu” tereben zárkörű táncestélyt rendez. Kezdeté 8 $\frac{1}{2}$ órákor. Személyjegy 1 frt 50 kr. — családijegy 3 frt. Jegyek váltathatók a táncestély napján az „olvasókör” helyiségeiben (lyceum. II. emelet) d. e. 10—11-ig és d. u. 3—5 óráig, és este a pénztárnál. Felülfizetések a jtkönyvel érdekekben köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A rendező bizottság: Elnök: Nendvich Andor, Alelnök: Saághy János, jegyző: Schvarcer Károly, pénztáros: Obetko D-zsö, ellenőr: Skossa Jenő, titkár: Sável Kálmán. — Bizottsági tagok: Dorner Béla, Tarray Valér, Füst Gyula, Gombóc Bayer Ele, Haindel Nándor, Lechner Viktor, Marenez József, Mattressi Alajos, Pfeffer Aladár, Pinter Ferenc, Saághy János Stankovics Gyula, Zimányai Endre.

Üngyikosság. Freund Bernát orvos növendék Mohacsról Bécsben gyógyíthatatlan ideggyalban szenvedvén, revolverrel agyonlötötte magát.

Munkácsy rózsája. Érdekes virág-tanulmány jutott Holló Zsigmond jónévi festő művésznök birtokába a Rök-család hagyatékából. Egy sárga és egy vörös Georgina ez kis drb. nyers vászonra festve Munkácsy mester azon korából, midőn itt élt Pécssett 1861 ben rokoinál és abba hagyva a tulipános ládák festését, a naturalismus főire ismerhetetlen előjáratt áttért a művészeti eszetkezésre. Több apró dolgot festgetett akkor és nem volna érdektelen a Munkácsy imádó műkedvelőkre nézve a világhírű mester mindami munkáit megismerni, melyek azon időből származnak.

Szent István a párisi világkiállításon. — A párisi kiállítás műremeike között a legelőkelőbb helyek egyikét kétségtelenül Champigneulle üvegfestményei foglalják el. Szinte hihetetlennek látszik azon óriási tökély, melyet az üvegfestészeti technika Champigneulle műtermeiben az utóbbi években elért. Mily kicsi nyeseknek és kezdetlegeseknek tűnnek föl e remek mellett a középkor és maga a renaissance korszak legszebb alkotásai is. Ezen remek-kivitelű üvegfestmények a kitűnő kromatikai harmonia, a rajz szoliditása az átlátszóságot elősegítő és kellemesebbé tevő diszpozicio és meglepő izlés tekintetben valósággal páratlanul állanak. A Bourges-i székesegyház számára készült „Szent Lajos neveltetés” jelképpő üvegfestmény, a Rembrandt arc-képei, Murillo Maddonnája, Michael-Angello, Rubens és Tiepoló dekoracioi után készült üvegfestmények a remek kivitel és művészi hatás tekintetében méltán sorakoznak az olajfestményü eredetiekhez. De

a mi bennünket magyarokat közelebről érdekel a kiállításban, az a Vajk kereszteltetését ábrázoló üveg festmény és Trefort Agoston üvegfestményű arcképe. — Vajk kereszteltetése Bencsur azon képe után készült, mely a budapesti múzeumban látható. Az olaj festmény és üvegfestmény kompozíciójában csak annyiban van lényegesebb eltérés, hogy Bencsuré sokkal szélesebb, Champigneulle alkotása pedig sokkal hosszabb. Architekturai okokból az üveg festményt 180 ctm-ternyi szélességre kellett összevonni, az alakok itt két fajjal hosszabbak mint az eredetben. Adalbert érsek sárga köpönyege pedig az üvegen a nagyobb hatás kedvéért kékre van festve. Champigneulle azonkívül a kép felső részében levő architektúrát nagyobb részben a kék égbolttal helyettesítette, mi által az összehatást gyönyörűen elősegítő kék foltot nyert. — A budapesti bazilika számára készült kép a legremekbbről alkotások egyike és amint az Evénemant és Rippel írják: Carnot figyelmét is nagyban felkeltette. Ép oly sikerült mű Trefort Agostonnak üvegre festett arcképe, melyet allegorikus alakokból és tárgyakból összeállított pompás keret foglal be. A két kép annyival is nagyobb hazafiai büszkeséget kelthet bennünk, hogy habár francia műtermében készültek, igazi megalkotójuk és mesterük mégis magyar ember: az állam költéségén Párisban tanulmányait folytató Scwertner Zsigmond. Champigneulle t valóban nagy érdem illeti azért, hogy honfi ársunkat nem csak hogy megismertette a modern üvegfestészeti technikával, hanem őt egyuttal a ház által nagyban őrzött vegyészeti titokba is beváta: amelyeknek köszönhetik a régi üvegfestmények eddigéig nem ismert tőkélvű utáztatainak létrehozását.

Tavírodasodrony helyett telefon. — A franciaországi posták és távíradk adminisztrációja anketot hívott egybe azon kérdésk tanulmányozása céljából, vajjon azon kisebb községek, melyekben nincs távírad hivatall, költségmegtérülés céljából nem volna-e a hozzájuk legközelebb fekvő városok távírad hivatallal, távírad sodronyok helyett telefon hálózattal egyekötendők? Az anket a mint halljuk, igenlő értelemben fog nyilatkozni a fölvetett kérdésre.

Zola ítélete Carnotról. — Zola Emil a Gaulois egyik szerkesztője előtt a következő érdekes nyilatkozatot tette: Látja kérem — monda a szerkesztőhöz fordulva — én mindig ösztönyszerűleg távol tartottam magam a politikai ügyektől. Az irodalmi és politikai férfiú közt abszolút összeférhetlenség esete forog fön. Ez oly két lény, melyek különböző eszközök segítségével ugyanazon célért küzdenek: t. i. ismertté lenni és a tömeg által hébe korbá megbecsültetni magát. Ezenkívül nagyon kevés a mondani valóm. Mindazonáltal azt hiszem, hogy a választások eredménye olyan, a mely megnyugtatóni képes minket: írkokat, festőket, zenészeket, kik leginkább óhajtnak a borus fellegetkől ment politikai láthatárt. Kéremnylen, hogy vagy két évig nyugalomnak fogunk örüendhetni, a mely idő alatt föleinket nem fogják hasogatni a pártok kölcsönös sértégetése és szidalmazásai. A köztársasági pártnak viszonylagos győzelme nagy részben köszönhető a kiállítás óriási sikerének és Carnot tapintattal párosult józanságának, aki a legügyesebb és legokosabb módon iparkodott a tömeget a maga részére megnyerni. Carnot tagadhatatlanul remeke a hivatalnokoknak. Ki

látott már valaha ily elnököt! Egy férfiú, aki szívén hordia kötelességét és a királyokkal versenyezve be akarja bizonyítani, hogy a pontosság a francia köztársaság elnökének udvariassági ténve, Carnot résztvesz az összes ünnepélyeken, minden ünnepélyes megnyitáson; ma itt, holnap ott, holnap után meg másutt; szóval mindenütt látható hideg, májlesztéruks alakja. Carnot inkább hivatal-főnök, mint elnök; még van benne a pontosság, a mérlegelő ész, a nyájas modor és az ünnepélyes magatartás. Ezen viselkedése annyira meghódította számára a tömeg rokonszenvét, hogy a szitkoldások ez időben, a melyben jelenleg élünk, e egyedül lett megkímélve és egyetlen sáfárcsesenés sem piszkította be kifogástalan fekete kabátját.

Vegyes hírek. Lovich Kálmán, zombori törvényszék telexkönyvezetója nyugalmomba vonult. — A zentai ujkatholikus templom alapköve f. hó 10-én tétetett le. — Sauer Jenő, a déli vasut nyugalmazott fölfelügyelője meghalt Nagy-Kanisán, 62. évében. — A zalamegyei gróf Orsics-féle birtokot megvette Tamás Adám letényei birtokos 130000 forint. — Horváth György barci plebánus édes anyja meghalt. — Papp József babarci lakostól, asztalfiokját feltörve, 375 frtot elloptak. A csend őrség nek sikerült a tetteseket Gattai Sándor és Sipos János barcai subancokban kézrekeríteni, 298 frt 14 kr. még birtokukban volt. — Papp József orvos meghalt Német Ladon 80-ik évében.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztek Pécs szab. királyi város 1889. évi október hó 19-én tartott heti vasárán

Buzza	Őszi		Tavaszi	
	100 szál	100 szál	100 szál	100 szál
Kétszeres	ujj	7 frt 50 kr.	ujj	7 frt
	ujj	6 frt 80 kr.	ujj	6 frt 70 kr.
Rozs	ujj	6 frt 70 kr.	ujj	6 frt 60 kr.
	ujj	6 frt	ujj	6 frt
Árpa	ujj	6 frt 60 kr.	ujj	6 frt 50 kr.
	ujj	6 frt	ujj	6 frt
Zab	ujj	6 frt 70 kr.	ujj	6 frt 50 kr.
	ujj	6 frt	ujj	6 frt
Bükköny	ujj	5 frt 20 kr.	ujj	4 frt 90 kr.
Repcze	ujj	3 frt 20 kr.	ujj	3 frt
Kukorica	ujj	2 frt 20 kr.	ujj	2 frt
Széna	ujj	2 frt	ujj	2 frt
Szalma	ujj	2 frt	ujj	2 frt

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. Gy. Verse igen győnge és egész bátorsággal ajánljuk, hogy a versrást hagyja abba. Hignye el nekünk, hogy annyian és oly sok szép verset írtak már, hogy valamennyi versirónak (akikben boldog magyar hazánk épenességel nem vesztőködk) — egyet sem véve ki közülök — bátran kibentethetné tollát; a magyar litteratura nem vesztené vele semmit és az olvasó közönség csak nyerne általa, mert időt nyerne és visszatérhetne a classikus költőkhoz, az eredeti forráshoz, melynek tiszta, tiszta vizéből ha egyszer meritünk a tucat „költők“ nyavalygós érz-igósségével, beteges önhittségevel, esetlen utánzással telített mocsár vizét soha többé be nem veszünk. Vörösmartyu, Prtöty, Arany, Tompa, Tóth Kálmán után semmi szükség a — mondjuk Pa'gyiakra.Tehát: ne írjon ön többet verset, hanem keresen eredményesebb foglalkozást. E sorainkat pedig ne vegye zokon. Később be fogja látni, hogy igazunk volt.

Felelős szerkesztő és lapfőnök:

FEILER MIHALY.

HIRDETÉSEK

A „PÉCS“ kishirdetése.
Minden szó egyszeri beiktatása 2 kr.

Kiadó lakás.

A főútcában egy 3 szobából, konyhából álló lakás kiadó. — Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Zongora-órákra

ajánlunk egy jó családból való fiatal nő, kinek győnge vállait egy nagy család eltartásának terhei nyomják. Bővebb értesítést ad a kiadó hivatal.

Jegyzőség

alkalmazást nyerhet. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Könyvelési

munkálatokra ajánlunk szerény díjazás mellett egy gyakorlott hiválnok üres óráiban.

Szódaviz

és pezsgő limonadek (citrom, narancs és málna szörp) a legerősebbeségű és legolcsóbb hűsítő italoknak ajánlatnak.

Mell és gyomor betegeknek

nincs hatásosabb gyógyszer, de nincs egészségesebb ital sem, mint a világhírű **pilseni sör** a pilseni polgári söröződéből. 2627

1000 holdas birtok

Somogy megyében, a vasuti állomáshoz félórnyira, bérbe adandó. — Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Szerény igényű

kertész, ki a fa- és virágtenyésztésben jártas alkalmazást találhat. — Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Gazdáknak, malom- és géptulajdonosoknak fontos!

Műlakatosi műhelyemet egy **gépépítészeti és javító műhelylyel**

kibővítettem és elvállalom minden a szakba vágó munkák legpontosabb kivételé. m.: gőzgépek, kazánok, mozdonyok, különösen utóbbiak tüzelő szerkezetének javítását vagy átalakítását, ugy mint bár mily géprészeknek helyreállítását szakértő kivételben jutányos árak mellett.

Előirányzatokkal vagy árjegyekkel szívesen szolgálok mély tisztelettel

Kindl Ferencz,

2556

Nepomuk utca 33. sz.

Eddig fölülmulatlan.

MAAGER V.
valódi, tisztított

CSUKAMÁJOLAJA

Maager Vilmostól Bécsben.

Megvizsgáltván az első orvosi tekintélyek által, könnyen emészthetősége miatt gyermekeknek is különösen ajánlható és rendeltek is mint a legiszább, legjobb, legermesztesebb és elismerés szerint leghatásosabb szar mell- és tüdőbajok, skropheln, zsugorodás, dagasztok, bőrküütesek, mirigybetegségek, erőtlenség stb. ellen, egy üveg 1 frtert kapható a gyári raktárban Wien, III. Bez. Neumarkt 3, valamint

az osztrák-magyar monarchia

legjobb gyógyszerárában és ásványviz kereskedésében, valódi minőségben.

Pécsét: Sipőcz István, Zsiga László, ifj. Erreth János és az Irgalmasok gyógyszerárában, Reeh Vilmos, Spitzer Sándor fia, Köszl János kereskedésében.

2855

Vidéki megrendelések külön-dísz-cretio mellett legpon-tosab-ban esz-közöl-tetnek.

parisi külön-leges-ségek (präser-vatif.)

Kapható: **GRÜNBAUM K.**

PACSETT, Király utca 15.

2629 659. sz.

2871

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi hogy **Feldl István** végrehajtatónak

Brun György baani lakós végrehajtást szenvedő elleni 13 frt tőke követe-lés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. járásbíró-ság területén levő Baán községben fekvő a baáni 572. sz. tjkvben fel-vett 2683. hszsz feksőségre 512 frt, a 2686 hszsz. fekvőségre 616 frt, a baáni 575. sz. tjkvbeni 2589. hszsz. fekvőség alperest illető 1/4 részére az árverést 4³/₄ frt 50 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fe-nnbb megjelölt ingatlan az 1889. évi december hó 23 ik napján d. e. 10 óraker Baán község jegyzősi irodában megtartandó nyilvános árve-résen a megállapított kikiáltási áron alól is el-adatni fog.

Árverezni szándéko-zók tartoznak az ingatlan becserának 10% -át vagyis 51 forint 20 krajcárt, 61 frt 60 krt és 43 forint 30 krt készpénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42 § ában jelzett árfolyammal számítandó és az 18 l. évi november 1. 3333. sz. a. kelt igazságügyiminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX t. cz. 170. § a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdin a kir. járásbíró-ság miat telek könyvi hatóságnál 1889. évi július hó 2-ik napján.

Balaskó János, kir. bíró.

Tüzelő fát
a legjutányosabb árért szállít a teli idényre

SPITZER ADÁM
Haltér

Elárúsító helyek: **Simon János** a Kis-téren és **Mautner M.** üzletében Feren-ciek utcájában. 2853

A soulac-i apátság (Fran-cziaország) Dom Magelonne prior Főztelendő Benedek-rendi atyái

fogvize, fogpora és fogpasztája.

2 aranyérem: Brüssel 18-0. London 1884.

A legmagasab kitüntetések. Felajánlatot az 1373-é-ében Bourasud Péter prio által.

A főtis telendő be-ned-ekrendi atyák fogvi-zének hasz-nálata na-ponkin-t né-hány csep-pet vízbe véve, megakadályozza és gyógvitja a fogak odvassá-gát melyeknek fehérséget kölcsönöz, a mennyiben a foghust erő-iti s teljesen erőszésgessé változtatja.

"Szolgálatot tesszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi és praktikus készítményekre figyelmeztet-jük melyek a legjobb gyógyszer és a fogfájás ellen egyedüli óvszert képezik."

A ház megalapítottat 1807-ben. Vezérgyűnök:

SEGUIN
106 & 196, rue Croix-de-Seguey Bordeaux.
Kapható minden nagyobb illatszerezésnél, gyógyszer tarban és fűszerkereskedésben.

Főraktár Pécssett A L T és B Ö H M uraknál

!! Poloskakiirtás!!

TIRGRAM

az egyedüli szer, melylyel poloskák és ezek patéi végképen ki-irtatók, kapható a legűbb gyógv-tárban, fűszer és vegy-skereske-désekben.

Egy üveg ára 20, 40 és 60 kr.

Főraktár és képviselőség Pécssett: **LANG H. és FIA** cégnél, Főter.

Tirgrammal nagyon könnyen lehet tisztítani, az eredmény meglepő és azo-nal látható.

Minden üveg Tirgramhoz egy haszná-lati utasítás és egy ecset van csatolva.

Tirgram megjutalmaztatott az 1889. linzi kiállításon a nagy ösztérémmel.

Tirgram szabalmazata ott Osztr.-Magyarország-ban Francia- és Olaszországban sőt.

COGNAC naturel

BERGER, VOLK & CO

WIEN

Jobb Olcsóbb

a francia Cognacneműeknek, melyek többnyire - a charentei borvidékek elpusztítása folytán - egészen vagy részben eszeszből készítettnek.

a valóban borból előállított, de korántsem jobb fran-cia Cog-nacneműeknél is, mivel ez-eket üvegenkiat 1 00 frtnyi vám és szállítási költség fizetendő. Miután

Berger, Volk és társ Bécében,

személyesen jól állanak az iránt, hogy az általuk gyártott Cognac-neműek más, mint borból desztillált Alcoholt nem tartalmaznak, ez utóbbiak már ezen körülmény-nél fogva minden egyéb Cognac-t jának, akár mint élvezeti szerek különösen pedig

Gyógycélokra.

elébe vonandók. Ez okból a

Berger, Volk és társ bécsi cég,

által gyártott Cognac-neműeket a nevezett célokra használják és ajánlják:

Angyán tanár, Kettli tanár, Késmárszky tanár. Korányi tanár. Kovács tanár, Lumitzer tanár, Müller tanár. Reczey tanár, Stiller tanár, Tauffer tanár BUDAPESTEN. Albert udvari tanácsos. tanár. Billroth udv. tanácsos, tanár. Braun Káro y udv. tanácsos, tanár, Braun Gusztáv udv. tanácsos, tanár, Chrobák tanár, Kahler tanár, Oser egészségügyi tanácsos, tanár, Schnitzler korm. tanács. tanár, Winternitz csász. tanács. tanár BÉCSBEN. Valamint a bel- és külföld más kiváló tanárai.

Árak (mindenütt egyenlők).

1 egész eredeti üveg (5 minőségben)	frt.	1,90,	2,30,	2,90,	3,90,	4,80
egy fél	"	1,10,	1, 0,	1,60,	2,10,	2,25
egy negyed	"	"	-.70,	-.8,	-.90,	1,20, 1,40

Kapható minden nagyobb csemege-s fűszer kereskedésben és gyógyszer-tárban. Raktár: Bécében, I. Wehlburggasse 2. sz. (a Kärntnerstrasse sarkán.)

Kapható Pécssett:

Eizer János, Kösztl János, Nick Károly, özv. Wurster Edené üzletben.

EXPEDITION VON MÖBELN

ohne Embalage

BUTOROK CSOMAJÓLÁS nélkül szállítása

PÉGS

HOFFMANN KÁROLY

HOFMANN FUNKIRCHEN

BUTORRAKTÁR MÖBEL LAGER

és gozörövel berendezett ASZTALOSÜZLET

und TISCHLEREI mit Dampfbeiröb

„Első pécsi temetkezési intézet Kegyelet”

Hoffmann Károly, Edhoffer Ferencz, Hartl Ferencz, Szigriszt János, Kindl Ferencz, Lauber Reszö.

Ó-posta-utca 22-dik szám,

elvallalja a temetkezések rendezését

a tulajdonát képező, francia minta szerint épített díszes légmentes üveg-és nyitott halottas kocsijaiban, itt helyben és vidéken, olosó és legszabb kivitelben.

Díszes ravatalozások felállítását minden osztályhoz.

A halottak szállítását minden irányban Raktár ére- és fakoporókból, szem-fedők, sircoszorak, férfi és női halottas ruhákból. A pontos kivitelért az utó-zet alulírott tulajdonosai kezességnek:

Hoffmann Károly, Edhoffer Ferencz, Hartl Ferencz, Szigriszt János, Kindl Ferencz, Lauber Reszö.

2052 GINDL ALAJOS, rendező

Pénzt

sorsjegyekre, értékpapirokra, bank, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, részletve arany- és ezüst-pénztermékekre bármily összegig olcsón ad

LÖRY J.

banküzlete
Budapest, IV. ker. hatvani-utca 17.

Kitüntetve
Csabán
Szegeden
Pécsett

Lederer Manó

Arany okl.
Emlék érem
Arany érem

kárpitos és diszitó
Pécs, Király-utca 21. sz.

Elvállal minden szakmába vágó munkákat a legujabb, legdiszesebb, minden követelményeknek megfelelő kivitelben; ajánlja

kész kárpitos-mankáit

u. m. garnitúrák, pamlagok, nyugvóágyak,

ágyszékeit,

melyek nappal kényelmes karszékek, éjjel pedig vendégágyak használhatók.

Ablak decoratiók a legujabb minták után izlésesen készíttetnek.

Mindennemű ágy betétek, ruganyal, (lőszőr) afrique-kal jutányosan kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltenek.

Butorszövet minták kívánatra ingyen és bérmentve

Javítások, átalakítások jutányos áron, Képviseletek fa- és vasbutorokban.

Ébresztő órák

(angol és francia gyártmány),

a legnagyobb választékban gyári áron, 2 évi jótállással

3 frtól 25 frtig

elegáns és modern kivitelű

inga és szalonórák minden stílusú butorhoz gyári áron kaphatók

5 évi jótállással

Schönwald Imre

ékszerésznél Pécs,

király-utca Hattyu-épület.

Műhely király-utca 38.

Mestrítés-féle ház, a lyceumi diplomá mellett.

Legrosszabb órák kifogástalanul pontosan lesznek javítva, több évi jótállással.

Van szerencsém köztudomásra kozni, hogy ez évadra a

L Á M P Á K

megérkeztek. Óriási választék áll a n. é. közönség rendelkezésére gyári áron.

Ujdonság: érez, majolika, függő és asztali lámpák.

Figyelemre méltók a Triumpf és villamégők, melyek minden eddigi legjobb égőket fölülmúlnak.

Nagy választék:
sirlámpa és sirkoszorukban gyári áron.

PACHER E.

Pécsett, Széchenyi-tér 17. szám.

ad 451.

I. 8. sz.

Árverési hirdetés.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. ministerium 1889. évi február hó 24-én 9615 sz. a kelt engedélye folytán Baranyavármegye szent-lőrinci járásába kebelezett Kiscsány község volt urbéresei erdejében 1510. töm. m³ mű- és épülettára, továbbá 797 ür. m³ hasáb, 759 ür. m³ ágtára becsült

778 darab kocsanos tölgy

fog zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen f. évi november hó 10-én délelőtti 10 órakor a kiscsányi bírói laknál eladatni.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy 909 frt (10%) bántpénzzel el látott zárt ajánlataikat legkésőbb november hó 9-ég Kiscsány községi előjáróságánál nyujtsák be, a hol a többi árverési feltételeket is betekintheik

Kiscsány, 1889. évi október 8.

Henfner Lajos

körjegyző.

2873

Gajdón János

bíró.

5187. szám

g. a.

M. kir. V. honvédkerületi parancsnokság.

HIRDETME NY.

A pécsi honvéd sátoztáborban időszakonkint elhelyezendő honvéd csapatok

kenyér, lótap és ágyszalma

szükségletének az 1890. évi január 1-től július végéig terjedő időre leendő biztosítása céljából kizárólag írásbeli ajánlatok alapján f. évi november hó 4-én délelőtti 10 órakor nyilvános árlejtés fog ezen kerületi parancsnokságnál Székesfehérvárott megtartatni. 2872

A közelebbi feltételek, melyeknek minden ajánlattevő magát alávetni tartozik, a m. kir. 19. honvéd gyalog féldandár parancsnokságnál Pécssett, és a m. kir. V. honvédkerületi parancsnokságnál Székesfehérvárott a hivatalos órákban megtekintheik.

Székesfehérvár, 1889, octóber hó 19.

A m. kir. V. honvédkerületi parancsnokság.